

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0402/2012

6.12.2012

SPRÁVA

k uskutočniteľnosti zavedenia stabilizačných dlhopisov
(2012/2028(INI))

Výbor pre hospodárske a menové veci

Spravodajkyňa: Sylvie Goulard

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
PRÍLOHA	11
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	14
STANOVISKO VÝBORU PRE VNÚTORNÝ TRH A OCHRANU SPOTREBITEĽA.....	19
STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVNE VECI	22
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	25

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o uskutočniteľnosti zavedenia stabilizačných dlhopisov

(2012/2028(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na rozšírený rámec správy ekonomických záležitostí Únie vrátane balíka šiestich legislatívnych aktov o správe ekonomických záležitostí, dohodnutých návrhov Parlamentu týkajúcich sa balíka dvoch legislatívnych aktov a fiškálnej dohody,
 - so zreteľom na dve správy predsedu Európskej rady s názvom Smerom k skutočnej hospodárskej a menovej únii, ktoré boli uverejnené 26. júna 2012¹ a 12. októbra 2012²,
 - so zreteľom na rozhodnutia Európskej rady z 28. – 29. júna 2012 preskúmať možnosti zlepšenia hospodárskej a finančnej štruktúry eurozóny³,
 - so zreteľom na článok 125 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 18. novembra 2008 o EMU@10: Prvých desať rokov fungovania Hospodárskej a menovej únie a výzvy do budúcnosti⁴,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. júla 2011 o finančnej, hospodárskej a sociálnej kríze: odporúčania týkajúce sa opatrení a iniciatív, ktoré treba prijať⁵,
 - so zreteľom na Zelenú knihu Komisie o uskutočniteľnosti zavedenia stabilizačných dlhopisov z 23. novembra 2011 (COM(2011)0818),
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 15. februára 2012 o uskutočniteľnosti zavedenia stabilizačných dlhopisov⁶,
 - so zreteľom na plán pripojený k tomuto uzneseniu,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci a stanoviská Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa a Výboru pre právne veci (A7-0402/2012),
- A. keďže Parlament požiadal Komisiu, aby predložila správu o možnosti zavedenia eurobondov, čo bolo neoddeliteľnou súčasťou dohody medzi Parlamentom a Radou o balíku šiestich legislatívnych návrhov o správe ekonomických záležitostí;

¹ http://ec.europa.eu/economy_finance/focuson/crisis/documents/131201_en.pdf.

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/132809.pdf.

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/131359.pdf.

⁴ Ú. v. EÚ C 16 E, 22.1.2010, s. 8.

⁵ Prijaté texty, P7_TA(2011)0331.

⁶ Prijaté texty, P7_TA(2012)0046.

- B. keďže zelená kniha iniciovala rozsiahle verejné konzultácie týkajúce sa koncepcie stabilizačných dlhopisov; keďže v zelenej knihe sa posudzuje uskutočniteľnosť spoločného vydávania štátnych dlhopisov členskými štátmi eurozóny a rozoberajú sa potrebné podmienky;
- C. keďže bez toho, aby sa zabúdalo na širšiu perspektívu Únie, treba uviesť, že eurozóna sa nachádza v ojedinelej situácii, keď členské štáty, ktoré sú jej účastníkmi, majú spoločnú jednotnú menu, ale nemajú spoločnú rozpočtovú politiku ani spoločný trh s dlhopismi; keďže preto existujú dôvody na privítanie návrhov predložených v dvoch správach s názvom Smerom k skutočnej hospodárskej a menovej únii, ktoré predložil predseda Európskej rady a ktoré predstavujú dobré východisko pre vybudovanie zdravej a skutočnej hospodárskej a menovej únie;
- D. keďže článok 125 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zakazuje členským štátom preberať záväzky iných členských štátov;
- E. keďže menová politika Európskej centrálnej banky nie je riešením na fiškálne a štrukturálne problémy členských štátov a jej neštandardné opatrenia majú obmedzenú účinnosť;
- F. keďže žiadny federatívny štát (vrátane Spojených štátov a Nemecka) nevydáva ekvivalent eurobondov v podobe, ktorá sa predpokladá v alternatívach 1 a 2 uvedených v zelenej knihe, čo z eurobondov robí úplne novú koncepciu, ktorá sa nedá porovnať s overenými a dôveryhodnými štátnymi dlhopismi USA a nemeckými dlhopismi (Bundesanleihen);
- G. keďže členské štáty čelia problémom pri získavaní finančných prostriedkov s primeranými úrokovými sadzbami, a to v dôsledku nedôvery trhu, pokiaľ ide o verejný dlh, situáciu európskych bánk a schopnosť európskych vedúcich predstaviteľov prijať rozhodujúce kroky na ochranu a dokončenie formovania jednotnej meny;
- H. keďže kríza preukázala vzájomnú závislosť členských štátov eurozóny a zároveň jasne poukázala na potrebu pevnejšej fiškálnej únie s účinnými mechanizmami na korekciu neudržateľných fiškálnych trajektórií, makroekonomickej nerovnováhy, výšky dlhu a hornej hranice rozpočtového salda členských štátov;
- I. keďže dôveryhodné záväzky týkajúce sa konsolidačných opatrení priaznivých z hľadiska rastu sú predpokladom akéhokoľvek udržateľného riešenia, pokiaľ ide o nadmerný dlh a deficit väčšiny členských štátov eurozóny;
- J. keďže mutualizácia štátneho dlhu eurozóny nemôže sama osebe kompenzovať stratu konkurencieschopnosti eurozóny;
- K. keďže spoločná emisia dlhopisov so spoločným a nerozdielnym ručením a rozšírená fiškálna integrácia s rozpočtovou disciplínou a kontrolou sú dve strany tej istej mince;
- 1. víta rôzne snahy o zmiernenie a vyriešenie krízy a zdôrazňuje význam nového, posilneného rámca správy ekonomických záležitostí, najnovších dohôd týkajúcich sa finančných prostriedkov na záchranu a rozhodnutí ECB; je však presvedčený, že je potrebné dosiahnuť dohodu týkajúcu sa trvalých riešení s cieľom vytvoriť vyvážený

prístup, ktorý spája solidaritu a zodpovednosť v eurozóne; pripomína, že pomoc na prekonanie krízy štátneho dlhu prijali aj tri členské štáty mimo eurozóny;

2. zostáva mimoriadne znepokojený trvajúcou krízou eurozóny a hrozbou, ktorú táto kríza predstavuje pre prosperitu miliónov ľudí, ktorí sú v celej EÚ vystavení chudobe a nezamestnanosti; poukazuje na to, že v záujme zachovania celistvosti hospodárskej a menovej únie spolu s uskutočňovaním štrukturálnych reforiem a vytváraním fiškálnej schopnosti eurozóny absorbovať ekonomické šoky jednotlivých krajín alebo uľahčovať štrukturálne reformy treba nájsť alternatívne spôsoby zachovania prístupu k trhom alebo znížiť náklady na úvery členských štátov, ktoré sa neopierajú len o záchranné mechanizmy, ako sú EMS a ENFS;
3. víta rozhodnutie Európskej rady z 30. júna 2012 preskúmať možnosti zlepšenia hospodárskej a finančnej štruktúry eurozóny, zabrániť morálnemu hazardu a zabezpečiť zdravé a udržateľné verejné financie; domnieva sa, že dlhodobú víziu silnejšej Únie treba postaviť na posilnenej demokratickej legitimitate, ktoré bude založená na metóde Spoločenstva a bude ju sprevádzať časovo ohraničený plán;
4. pripomína, že európsky finančný stabilizačný mechanizmus (EFSM), Európsky nástroj finančnej stability (ENFS) a Európsky mechanizmus pre stabilitu (EMS) sú najdôležitejšími mechanizmami ochrany, ktoré EÚ doteraz vytvorila; je si vedomý, že úloha, ktorú má EMS vo vzťahu k otázkam solventnosti a účelovej viazanosti, by sa nemala v budúcnosti zanedbávať; víta záväzok Rady EÚ prijatý 18. – 19. októbra 2012, podľa ktorého by v rámci EMS mala existovať možnosť priamo rekapitalizovať banky eurozóny na základe riadneho rozhodnutia, keď sa vytvorí účinný jednotný európsky mechanizmus dohľadu zahŕňajúci ECB;
5. zdôrazňuje, že na obnovenie fiškálnej dôveryhodnosti je vo všetkých členských štátoch potrebná dôveryhodná stratégia fiškálnej konsolidácie a štrukturálnych reforiem, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie udržateľnej platobnej bilancie a zdravých a udržateľných verejných financií; na zavedenie a fungovanie systému spoločnej emisie dlhopisov sú potrebné zdravé štátne financie;
6. víta predloženie zelenej knihy, ktorá napĺňa dlhodobé požiadavky Európskeho parlamentu; domnieva sa, že zavedenie stabilizačných dlhopisov by bolo krokom rovnakého významu ako zavedenie jednotnej meny;
7. víta úsilie členských štátov v oblasti fiškálnej konsolidácie a štrukturálnych reforiem a je si vedomý, že pre európskych občanov sa s tým spája ťažké a náročné úsilie; nalieha na členské štáty, aby dodržiavali záväzky a dohody týkajúce sa fiškálnej konsolidácie a zároveň prihliadali na makroekonomický obsah a aby zvýšili úsilie s cieľom znížiť nadmernú ekonomickú nerovnováhu;
8. je hlboko znepokojený, že napriek úsiliu členských štátov v oblasti reforiem a konsolidácie investori a subjekty na finančných trhoch dostatočne neoceňujú doterajšie úsilie a naďalej vyvíjajú špekulatívny tlak na politiky, čo sa odráža v rozširujúcich sa rozpätiach a vysokej nestálosti;
9. domnieva sa, že je veľmi potrebné prijať ďalšie kroky a potvrdiť dlhobehjšiu stratégiu

pre eurozónu, ktorá zabezpečí zdravé verejné financie, udržateľný rast, sociálnu súdržnosť a vysokú mieru zamestnanosti, zabráni morálnemu hazardu a podporí zblížovanie posunom k fiškálnej únii; s potešením berie na vedomie, že správa, ktorú predstavili predsedovia Európskej rady, Komisie, Euroskupiny a Európskej centrálnej banky, podnietila diskusiu o komplexnej, ambicióznejšej a dôveryhodnej stratégii;

10. je si vedomý náznakov problémov na trhoch s dlhmi subjektov na nižšej ako štátnej úrovni a ich vplyvu na rast napätia v príslušných členských štátoch;
11. vyzýva členské štáty s veľkým zadlžením na nižšej ako štátnej úrovni, aby zaviedli mechanizmy spoločnej emisie stabilizačných dlhopisov, ktoré v spojení s podmienkou fiškálnej disciplíny znížia napätie spojené s dlhom na nižšej ako štátnej úrovni na rovnakú mieru, akú má príslušný členský štát;
12. víta skutočnosť, že euro postúpilo vo svete na miesto druhej svetovej rezervnej meny; upozorňuje, že v dlhodobom strategickom záujme eurozóny je vyťažiť všetky možné výhody z jednotnej meny, napríklad možnosť vytvorenia spoločného likvidného a diverzifikovaného trhu s dlhopismi a posilnenia eura ako svetovej rezervnej meny; domnieva sa tiež, že si to vyžaduje integrovaný európsky finančný, hospodársky a rozpočtový rámec;
13. berie na vedomie, že na zabezpečenie zdravej fiškálnej politiky, ktorá zahŕňa koordináciu, spoločné rozhodovanie, lepšie presadzovanie práva a rovnaké kroky smerom k spoločnej emisii dlhopisov, je nevyhnutný integrovaný rozpočtový rámec a že niektoré z režimov mutualizácie verejného dlhu nemusia byť v súlade s ustanoveniami ústavného zákona niektorých členských štátov;
14. zdôrazňuje, že súčasná situácia vyvolala prechodný „únik ku kvalite“ (vyhľadávanie najbezpečnejších aktív, hoci aj s veľmi nízkymi výnosmi), ktorý vedie k problémom financovania v bankách a ďalších finančných inštitúciách;
15. je znepokojený tým, že banky vlastnia veľký počet dlhopisov domovských štátov, čo vytvára pomýlenú spätnú väzbu, keď sa tlak na štátny dlh mení na tlak na banky; pripomína, že diverzifikácia aktív a pasív je nástrojom na zabezpečenie stability a jednou z opomínaných výhod vyplývajúcich z vnútorného trhu;
16. zdôrazňuje, že pri všetkých súčasných aj budúcich nástrojoch alebo inštitúciách, ktoré sú v užšom alebo v širšom zmysle súčasťou rámca správy ekonomických záležitostí Únie, treba zabezpečiť ich demokratickú legitimitu;
17. domnieva sa, že možnosť spoločných dlhopisov môže byť silným signálom pre finančné trhy, môže pomôcť zachovať celistvosť hospodárskej a menovej únie, prispieť k obnoveniu hospodárskej stability a zníženiu neistoty za predpokladu, že sa dosiahne pokrok v oblasti európskej finančnej a rozpočtovej integrácie a dohľadu; opakuje svoje stanovisko, že kľúčovou otázkou je postupnosť vrátane záväzného plánu podobného maastrichtským kritériám na zavedenie jednotnej meny; žiada ďalšie vysvetlenie návrhu Komisie podmieniť spoločnú emisiu dlhopisov napríklad dodržiavaním Paktu stability a rastu;

18. odporúča, aby Komisia stanovila vstupné a výstupné kritériá založené na prísnej fiškálnej konsolidácii a rozpočtovej disciplíne, pričom by zároveň zohľadnila súčasnú krízu a fiškálne úpravy vykonávané vo viacerých krajinách eurozóny;
19. pripomína pozitívny a negatívny vývoj v eurozóne od roku 1999 a zdôrazňuje, že zblížovanie úrokových sadzieb štátneho dlhu podnietilo tvorbu neudržateľného dlhu; pripomína, že v rámci verejnej a politickej diskusie boli navrhnuté rôzne možnosti čiastočnej emisie spoločných dlhových cenných papierov, napríklad obmedzené a podmienené spoločné využívanie určitých krátkodobých finančných nástrojov (europoukážky) alebo postupné transformovanie na európsky umorovací fond;
20. zdôrazňuje, že pri akomkoľvek kroku smerom k spoločnej emisii dlhopisov by sa malo plne prihliadať na hľadisko jednotného trhu s cieľom zabezpečiť, aby nevznikla žiadna zbytočná prekážka ani nerovnosť medzi zúčastnenými a nezúčastnenými členskými štátmi;
21. pripomína, že dokonca aj v rámci programu spoločnej emisie dlhopisov je každý členský štát povinný splatiť celý svoj dlh; pripomína, že emisia spoločných dlhopisov nie je žiadnou zárukou voči neschopnosti niektorého členského štátu splatiť svoj dlh;
22. je presvedčený, že treba uvažovať len o spoločnej emisii dlhopisov, ktoré ich vlastníkom zabezpečia prísny prioritný status, s cieľom chrániť daňových poplatníkov EÚ;
23. uznáva, že z hľadiska reálneho hospodárstva je rozhodujúcim činiteľom trvalého zhoršovania ekonomickej situácie krajiny nedostatočná konkurencieschopnosť a neuskutočnené štrukturálne reformy;
24. berie na vedomie, že väčšina návrhov týkajúcich sa eurobondov zahŕňa postupy na obmedzenie prístupu k dlhopisom pre členské štáty, ktorých stav rozpočtu sa vymkne spod kontroly; preto naliehavo žiada, aby sa zachovali mechanizmy, ktoré môžu pomôcť tým členským štátom, ktoré čelia problémom v podobe krízy likvidity (na rozdiel od krízy platobnej spôsobilosti), a ktoré sú vylúčené zo spoločnej emisie dlhopisov; domnieva sa, že na tento účel by sa mal zachovať európsky mechanizmus pre stabilitu (EMS); je presvedčený, že EMS by sa mal podriadiť metóde Spoločenstva;
25. žiada Komisiu, aby dopracovala kritériá pridelovania úverov členským štátom, keďže v zelenej knihe sa uvádza len to, že sa to bude diať podľa ich potrieb; trvá na tom, aby jedným z hlavných kritérií pridelovania bola schopnosť splácať dlh;
26. poukazuje na to, že Komisia považuje hornú hranicu 60 % HDP v návrhoch týkajúcich sa modrých dlhopisov za príliš vysokú na to, aby zabezpečila stabilitu systému, a žiada v súvislosti s touto hranicou ďalšie vysvetlenie;
27. je presvedčený, že je dôležité vytvoriť plán, ktorý umožní z krátkodobého hľadiska vymaniť sa zo súčasnej krízy a z dlhodobého hľadiska smerovať k fiškálnej únii dokončením, posilnením a prehĺbením hospodárskej a menovej únie;
28. vyzýva Komisiu, aby čo najskôr predložila Parlamentu a Rade správu, v ktorej preskúma uskutočniteľnosť alternatív a predloží návrhy, pokiaľ ide o plán na spoločnú emisiu

nástrojov verejného dlhu s prihliadnutím na finančné, rozpočtové a právne hľadiská; v tejto súvislosti a v súlade so správou Hermana Van Rompuya z 12. októbra 2012 sa domnieva, že Komisia by mala venovať osobitnú pozornosť uskutočniteľnosti zriadenia umorovacieho fondu, ktorý by spájal dočasnú spoločnú emisiu dlhových nástrojov a prísne pravidlá fiškálnych úprav pre tie krajiny, ktorých zadlženosť presiahne 60 % HDP, pričom zúčastnené krajiny by sa podujali uhradiť svoje splátky, čo by im umožnilo znížiť nadmerný dlh počas obdobia 25 rokov, ktoré je dlhšie, ako je obdobie stanovené v obnovenom Pakte stability a rastu, ale v praxi si rovnako vyžaduje dostatočný hospodársky rast a veľmi prísnu finančnú disciplínu;

29. naliehavo žiada členské štáty, aby zvážili emisiu spoločného krátkodobého dlhu vo forme europoukážok, ako sa uvádza v správe Hermana Van Rompuya z 12. októbra 2012, na ochranu členských štátov, ktoré majú v zásade udržateľné fiškálne politiky, pred náporom nelikvidity, ako aj dôsledkami dlhopisovej a bankovej krízy a paniky vyvolanej negatívnymi vonkajšími účinkami, ktoré vedú k rozsiahlym deformáciám trhu a nepriamym dotáciám pre členské štáty, ktoré na svoje štátne dlhopisy dostávajú mimoriadne nízke úrokové sadzby;
30. naliehavo žiada členské štáty, aby preskúmali uskutočniteľnosť prechodu na systém európskych bezpečných dlhopisov alebo prijatia návrhov vychádzajúcich z koncepcie koša dlhopisov;
31. domnieva sa, že europoukážky, ktoré by mohli byť časovo a kvantitatívne obmedzené, by poskytli potrebný čas a stabilitu na to, aby sa prejavili ďalšie opatrenia, napríklad Pakt stability a rastu a balík dvoch legislatívnych aktov, a aby sa zaviedli ďalšie dlhodobé opatrenia na budúcu integráciu eurozóny;
32. vyzýva Komisiu, aby objasnila právne prekážky spoločnej emisie dlhopisov, najmä článok 125 Zmluvy o fungovaní EÚ a jeho dôsledky, pre tri možné spôsoby emisie, ktorými sú spoločné ručenie, nerozdielne ručenie, a tiež spoločné a nerozdielne ručenie; vyzýva Komisiu, aby analyzovala možnosť použitia článku 352 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ alebo akéhokoľvek iného právneho základu na realizáciu riešenia čiastočnej spoločnej emisie dlhu bez potrebnej zmeny zmluvy vrátane rámca pre dohľad a podávanie správ na základe článkov 121 a 136 ZFEÚ zameraných na štvrt'ročné monitorovanie pokroku členských štátov eurozóny a eurozóny ako celku smerom k posilnenej a skutočnej hospodárskej a menovej únii, ako aj opatrení zameraných na koordináciu emisií nástrojov štátneho dlhu, na ktoré sa nevzťahuje žiadny rámec mutualizácie dlhu;
33. víta zásady rozhodnutia prijatého na samite Euroskupiny, ktorý sa uskutočnil 29. júna 2012, na zabezpečenie stability eura, a to najmä pružným a účinným využívaním existujúcich nástrojov ENFS/EMS s cieľom stabilizovať trhy pre členské štáty, ktoré dodržiavajú odporúčania pre jednotlivé krajiny a ďalšie svoje záväzky vrátane príslušných harmonogramov v rámci európskeho semestra, Paktu stability a rastu a postupu pri makroekonomickej nerovnováhe; berie na vedomie, že podmienky sa stanovujú v memorande o porozumení a že Európska centrálna banka bude nástrojom ENFS/EMS slúžiť ako sprostredkovateľ pri účinnom a efektívnom vykonávaní trhových operácií;

34. domnieva sa zároveň, že je naliehavo potrebné vykonať rekapitalizáciu európskeho bankového odvetvia a dobudovať jednotný trh finančných služieb v EÚ; víta návrhy Komisie na zriadenie jednotného európskeho mechanizmu dohľadu nad bankovými inštitúciami, ako aj jednotného režimu na reštrukturalizáciu alebo likvidáciu bánk, ktorý v ideálnom prípade nadobudne účinnosť spolu s jednotným mechanizmom dohľadu; ďalej žiada, aby bolo v budúcnosti možné kapitalizovať banky, ktoré sa dostanú do problémov, prostredníctvom EMS priamo po sfunkčnení jednotného mechanizmom dohľadu; zdôrazňuje, že jednotný európsky mechanizmus dohľadu sa musí za konanie a rozhodnutia v oblasti európskeho dohľadu zodpovedať Parlamentu a Rade a mal by predkladať správy príslušnému výboru Parlamentu;
35. opätovne potvrdzuje potrebu zavedenia nástrojov krízového riadenia a uznáva, že nedostatočná regulácia finančného odvetvia je významným činiteľom v zložitej rozpočtovej situácii viacerých členských štátov eurozóny;
36. domnieva sa, že pri emisii spoločného dlhu na základe oddeleného ručenia, podobne ako v prípade dlhopisov ENFS, hrozí, že nebudú dostatočne atraktívne pre investorov, ak niektoré členské štáty, ktoré sa na nej zúčastnia, nebudú mať udržateľné financie;
37. konštatuje, že môže byť nutná voľba medzi tromi alternatívami: po prvé, jednotnou úrokovou sadzbou pre všetky zúčastnené členské štáty, ktorá povedie k transferu bohatstva medzi krajinami; po druhé, diferencovanou úrokovou sadzbou; a po tretie, jednotnou sadzbou spojenou so systémom kompenzácií, napríklad ako o ňom diskutuje Komisia, kde by členské štáty s nižším ratingom vyplácali finančné kompenzácie členským štátom s lepším ratingom;
38. žiada Komisiu, aby lepšie spracovala svoj návrh na zavedenie systému diferenciacie úrokových sadzieb členských štátov s odlišnými ratingmi, najmä aby vysvetlila, kto a ako bude tieto ratingy stanovovať po tom, čo dôjde k neutralizácii trhových mechanizmov zavedením spoločných dlhopisov;
39. súhlasí s názorom, ktorý Komisia vyjadrila v zelenej knihe, že stabilita systému eurobondov nemôže spočívať len na ramenách malého počtu členských štátov s udržateľnými financiami a že takýto systém by si vyžadoval posilnenú fiškálnu úniu a silnejšiu rozpočtovú disciplínu a kontrolu na zabránenie morálnemu hazardu;
40. domnieva sa, že ak sa systém mutualizácie dlhu bude považovať za realizovateľný a bude vhodne začlenený do rámca zameraného na stabilitu, v rámci programu skutočnej hospodárskej a menovej únie by sa mala naplánovať zmena zmluvy, ktorá by mohla viesť k emisii dlhopisov na základe spoločného a nerozdielneho ručenia;
41. domnieva sa, že systém čiastočného nahradenia vnútroštátnej emisie (napríklad modré a červené dlhopisy) by mohol na jednej strane znížiť úverové náklady tých členských štátov, ktoré majú zdravé a udržateľné verejné financie, a na druhej strane by zároveň mohol podnietiť členské štáty s nadmerným dlhom znížiť ho, keďže riziko spojené s červenými dlhopismi by bolo vyššie a úrokové sadzby by sa zvýšili;
42. vyzýva Komisiu, aby starostlivo posúdila všetky technické otázky spojené s niektorým systémom – v príslušných prípadoch aj v spolupráci s Európskou centrálnou bankou a

Európskym orgánom pre bankovníctvo a po konzultáciách s Radou a Parlamentom – vrátane záruk, systému tranží a združovania, potenciálnych kolaterálov, rovnováhy medzi fiškálnou disciplínou na základe pravidiel a na základe trhu, dodatočných poistiek (najmä v súvislosti s účasťou v niektorom programe), reštrukturalizácie, emisií, vzťahov s jestvujúcimi mechanizmami stability, investorskej základne, regulačných požiadaviek (napr. kapitálovej primeranosti), postupného krytia dlhu a splatnosti; naliehavo žiada Komisiu, aby uvažovala o legitímnom a primeranom riadení a zodpovednosti;

43. zdôrazňuje, že po zavedení krátkodobých opatrení na vymanenie sa z krízy a prvých krokoch v rámci záväzného plánu treba prípadné ďalšie opatrenia podniknúť na základe riadneho legislatívneho postupu s plnou demokratickou zodpovednosťou na úrovni prijímania rozhodnutí; poukazuje na to, že pri príprave návrhov môže Komisia zriadiť dočasný orgán zostavený z poslancov Európskeho parlamentu a zástupcov členských štátov a ECB; pripomína, že v plnej miere využije svoje výsady a právo iniciatívy vrátane práva iniciovať zmenu zmluvy; zastáva názor, že tento orgán by mal preskúmať aj možnosť emisie skutočných federálnych dlhopisov vo vzťahu s posilneným európskym rozpočtom;
44. zdôrazňuje, že Komisia by mala preskúmať uskutočniteľnosť všetkých alternatív uvedených v prílohe k tomuto uzneseniu (pre prvú aj pre druhú fázu), pretože tieto možnosti nie sú nevyhnutne alternatívne, ale za istých okolností môžu byť kumulatívne;
45. je si vedomý skutočnosti, že sa predkladá čoraz viac návrhov na mutualizáciu dlhu, a to najmä v akademických kruhoch; pripomína, že tieto návrhy sa výrazne líšia;
46. stotožňuje sa s Komisiou, ktorá vyjadruje obavy v súvislosti s otázkami účtovníctva týkajúcimi sa zaobchádzania so stabilizačnými dlhopismi podľa vnútroštátnych zákonov; naliehavo žiada Komisiu, aby komplexne zhodnotila vplyv rôznych záručných mechanizmov pre stabilizačné dlhopisy na pomer štátneho dlhu k HDP;
47. berie na vedomie problém morálneho hazardu, ktorý uvádza Komisia vo svojej zelenej knihe, ale napriek tomu považuje za potrebné urobiť hĺbkovú analýzu tohto problému, aby bolo možné vyvodit' správne závery a ak to bude možné, nájsť správne riešenia;
48. domnieva sa, že problém morálneho hazardu je možné prekonať správnym vymedzením záruk a motivačných mechanizmov na dodržiavanie fiškálnej disciplíny;
49. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a Európskej centrálnej banke.

PRÍLOHA

Plán

uvádza sa tu možná cesta zložená zo série krokov

1. fáza – bezprostredné opatrenia na vymanenie sa z krízy

1. Zriadenie dočasného európskeho umorovacieho fondu s cieľom znížiť dlh na udržateľnú úroveň s prístupnými úrokovými sadzbami

Komisia predkladá návrh na okamžité zriadenie dočasného európskeho umorovacieho fondu podľa nasledovných zásad:

- presun dlžných súm nad maastrichtskou referenčnou hodnotou 60 % HDP do spoločného fondu so spoločným a nerozdielnym ručením počas počiatočnej fázy piatich rokov; takýto presun by mal byť postupný a mal by sa začať prevodom len 10 % dlhu nad maastrichtskou hranicou 60 % HDP; ďalšie prevody by mali byť postupné;
- obmedzenie účasti na členské štáty bez plného ozdravného programu; zabezpečenie postupného vstupu členských štátov, ktoré úspešne zavŕšili ozdravný program; treba riadne posúdiť možnú účasť členských štátov, na ktoré sa vzťahuje ozdravný program;
- povinnosť členských štátov samostatne splatiť presunutý dlh počas obdobia 25 rokov;
- uplatňovanie prísnych podmienok, napríklad i) vloženia kolaterálu; ii) záväzku zaviesť plány fiškálnej konsolidácie a štrukturálne reformy;
- vytvorenie číselne vyjadrených fiškálnych pravidiel posilneného rámca správy ekonomických záležitostí s cieľom limitovať dlhy, ktoré sú výlučnými dlhmi zúčastnených členských štátov, na maximálne 60 % HDP;
- posilnenie koordinácie zavedením nového rámca správy ekonomických záležitostí spolu s posilnenou stratégiou Európa 2020 a programom záväzných štrukturálnych reforiem, ktorý bude monitorovať Komisia;
- zabezpečenie transparentných a predvídateľných postupov na vystúpenie členských štátov; mali by existovať stimuly na zotrvanie štátov, vystúpenie by preto malo byť nákladné; nedodržanie záväzkov počas vstupnej fázy by malo viesť k okamžitému prerušeniu vstupnej fázy a nedodržanie záväzkov v ktoromkoľvek okamihu by malo viesť k prepadnutiu kolaterálu vloženého do fondu;

2. Zavedenie europoukážok na ochranu členských štátov pred náporom nelikvidity

Komisia predkladá návrh na okamžité zavedenie systému na emisiu spoločného krátkodobého dlhu podľa nasledovných zásad:

- zriadenie agentúry alebo využitie existujúceho subjektu na emisiu europoukážok

a obmedzenie účasti na všetky členské štáty eurozóny, ktoré majú riadny ozdravný program; zabezpečenie postupného vstupu členských štátov, ktoré úspešne zavřili ozdravný program;

- tie členské štáty, ktoré nedodržiavajú pravidlá ustanovené v Pakte stability a rastu, môžu platiť penalizačnú úrokovú sadzbu;
- maximálna splatnosť europoukážok (v sume najviac 10 % HDP), čím sa umožní sústavné monitorovanie a vzhľadom na krátkodobú splatnosť aj časté obnovovanie záruk;
- europoukážky nahradia všetok krátkodobý dlh, ktorého emisiu pripravujú členské štáty, ktoré tak zostanú výlučne zodpovedné za emisie vlastného dlhu s dlhšou splatnosťou, ktoré by sa mali monitorovať a obmedzovať podľa potrieb, fiškálnej situácie a miery dlhu každej krajiny;
- prijatie opatrení na koordináciu emisií nástrojov štátneho dlhu, na ktoré sa nevzťahuje žiadny rámec mutualizácie;
- zabezpečenie účasti národných parlamentov podľa ústavných pravidiel príslušných členských štátov;

Komisia by mala zohľadniť závery uvedené v záverečnej správe Hermana Van Rompuya o skutočnej hospodárskej a menovej únii.

2. fáza – čiastočná spoločná emisia – zavedenie modrých dlhopisov: emisie ročného vyčleneného dlhu ≤ 60 % HDP bez zmeny zmluvy

Komisia preskúma možnosť zavedenia systému na vyčlenenie dlhu pod hranicou 60 % HDP na spoločné emisie, ktorý budú zabezpečovať vnútroštátne dlhové brzdy alebo iné zodpovedajúce mechanizmy na zabránenie morálneho hazardu, a svoje závery oznámi Európskemu parlamentu, pritom sa riadi okrem iného týmito zásadami:

- obmedzenie účasti na členské štáty, ktoré dodržiavajú Pakt stability a rastu a komunitarizovanú fiškálnu dohodu v súlade s článkom 16 Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe a na ktoré sa nevzťahuje žiadny ozdravný program;
- prísne obmedzenie sumy dlhu, ktorý má byť predmetom emisie na základe spoločného a nerozdielného ručenia, na časť nižšiu ako 60 % HDP, a to tak, že členské štáty budú mať zakázané vydávať emisie prioritného dlhu mimo spoločných emisií;
- konečné rozhodnutie o pridelení modrých dlhopisov a príslušných záruk budú musieť prijať národné parlamenty zúčastnených krajín;
- zúčastnené členské štáty sú povinné zložiť kolaterál;
- vytvorenie mechanizmu vyčlenenia s prihliadnutím na dodržiavanie fiškálnej disciplíny, ekonomický cyklus a minulé rozpätia a vážené úverovými požiadavkami.

3. fáza – plné spoločné emisie štátneho dlhu spojené so zmenou zmluvy

Na základe činnosti výboru a po príprave všetkých prípadných zmien právneho rámca EÚ a, pokiaľ je to potrebné, zmeny zmluvy a so zreteľom na prípadné zmeny ústav členských štátov Komisia predkladá návrhy na zavedenie systému spoločnej emisie dlhopisov podľa nasledovných zásad:

- obmedzenie účasti na členské štáty, ktoré dodržiavajú podmienky stanovené v 2. fáze;
- vytvorenie európskej dlhovej agentúry na emisie dlhopisov;
- vytvorenie vhodných, demokraticky legitímnych inštitúcií, ktoré by zodpovedali okrem iného za dohľad nad vnútroštátnymi fiškálnymi politikami a ich koordináciu a za program konkurencieschopnosti, ako aj za vonkajšiu reprezentáciu eurozóny v medzinárodných finančných inštitúciách.

4. fáza – spoločné emisie skutočného dlhu EÚ spojené s posilneným európskym rozpočtom a zmenou zmluvy

Komisia po príprave všetkých prípadných zmien právneho rámca EÚ a podľa okolností právneho rámca eurozóny predkladá návrhy na možné emisie dlhopisov s cieľom financovať investície EÚ do verejných statkov EÚ (napr. infraštruktúry, výskumu a vývoja a pod.), uľahčovať šoky, ktoré pocítia niektoré krajiny tým, že zabezpečí určitú mieru absorpcie na centrálnej úrovni, uľahčovať štrukturálne reformy na zlepšenie konkurencieschopnosti a potenciálneho rastu v súvislosti s integrovaným rámcom hospodárskej politiky.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. Európsky parlament predstavil myšlienku eurobondov v texte, ktorý sa týkal riadenia eurozóny (balík šiestich legislatívnych návrhov o správe ekonomických záležitostí)¹, a to z viacerých dôvodov:

- s cieľom zabezpečiť udržateľnú rozpočtovú disciplínu, založenú na likvidných trhoch, ktorá odráža situáciu v jednotlivých členských štátoch;
- s cieľom poskytnúť investorom likvidné a bezpečné aktíva využitím výhod potenciálu eura na svetových trhoch;
- s cieľom chrániť Európsku centrálnu banku tým, že je umožní, aby sa sústredila na monetárnu politiku.

Ďalšou otázkou je nebezpečenstvo, ktoré pre jednotný trh predstavuje súčasné stiahnutie sa investorov k štátnemu dlhu.

2. Zelená kniha Európskej komisie², ktorej uverejnenie dosiahol Európsky parlament počas rokovaní o balíku šiestich legislatívnych návrhov o správe ekonomických záležitostí, je dobrým východiskovým bodom.

3. Cieľom tejto správy je ešte dôkladnejšie preskúmať túto otázku, najmä prostredníctvom preskúmania prekážok určených v uznesení, za ktoré na plenárnej schôdzi Parlamentu hlasovala veľká väčšina³: morálny hazard, právne obmedzenia, možné dodatočné náklady pre krajiny s ratingom AAA.

4. Vzhľadom na spojenie, ktoré existuje medzi krízou štátneho dlhu a krízou v bankovom odvetví, sa zmieňujeme, bez možnosti ďalšieho vysvetlenia na tomto mieste, o pozitívnom dosahu stabilizácie trhov so štátnym dlhom na banky. Eurobondy však nie sú zázračným liekom, ktorý tomuto odvetviu umožní, aby sa vyhlo vykonaniu osobitných opatrení, napríklad vytvoreniu fondu na likvidáciu bánk alebo fondu ochrany vkladov.

5. Ani k spoločnému dlhu nemožno pristupovať ľahkovážne. V spojení s dodržiavaním prísnych podmienok sa musí používať na zabezpečenie stability, a nie na uvoľnenie, na obmedzenie morálneho hazardu, a nie na jeho podporu.

Balíkom šiestich legislatívnych aktov o správe ekonomických záležitostí, fiškálnou dohodou a balíkom dvoch legislatívnych návrhov, ktoré sú v procese schvaľovania⁴, sa uskutočňuje proces posilňovania vzájomného rozpočtového dohľadu a makroekonomického zblížovania.

¹ Návrh správy, 11/01/2011, PR\853146EN; správa, 02/05/2011, A7-0180/2011; prvé čítanie, 28/09/2011, T7-0422/2011 – právny predpis nadobudol účinnosť koncom roka 2011.

² Uskutočniteľnosť zavedenia stabilizačných dlhopisov, COM(2011)0818 final, 23.11.2011.

³ Uznesenie z 15.2.2012 o uskutočniteľnosti zavedenia stabilizačných dlhopisov.

⁴ Návrh nariadení o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu v eurozóne.

Preto je teraz možné uvažovať o pláne¹, ktorý spojí pokrok smerom k eurobondom so stabilizáciou rozpočtov a hospodárskym zblížovaním, pričom tieto dva procesy musia nevyhnutne ísť ruka v ruke.

6. Aby sa občanom a trhom poskytol nový obzor, treba sledovať strednodobé hľadisko, zhoršovanie sa krízy si však vyžaduje okamžité opatrenia. Európska centrálna banka musela zaviesť program na poskytnutie likvidity bankám (dlhodobjšie refinančné operácie), rozpätia pre jednotlivé členské štáty sa zvyšujú. Napriek vykonávaniu reforiem niektoré členské štáty platia vyššie sadzby, pričom im hrozí nesolventnosť, kým iné sa tešia veľmi priaznivým sadzbám, čiastočne vďaka svojim vynikajúcim výsledkom a čiastočne vďaka problémom svojich partnerov.

Je našou zodpovednosťou prijať opatrenia na odstránenie deformácií trhu a na stabilizáciu eurozóny. Ak bude táto situácia pokračovať, zasiahne srdce európskeho projektu, harmóniu medzi občanmi. Postihla by tiež našu dôveryhodnosť v očiach tretích strán, ako ukázala schôdza skupiny G8 v Camp Davide.

Časť 1. Bezprostredná súčasnosť

Na obmedzenie rozpätí úrokových sadzieb pri súčasnom zachovaní disciplíny možno použiť dva nástroje, a to buď samostatne, alebo v kombinácii.

I.1. Fond na umorenie štátneho dlhu („umorovací fond“)

Návrh nemeckej rady hospodárskych expertov obsahuje presun² dlhu členských štátov, ktorý presahuje 60 % vnútroštátneho HDP, do spoločného fondu na základe spoločného ručenia s trvaním približne 25 rokov. Zúčastnené členské štáty sa zaväzujú rešpektovať prísnu rozpočtovú disciplínu a vykonať reformy (konkurencieschopnosť/rast). Fondu sú pridelené určité daňové príjmy, ako aj záruky ex ante (kolaterály).

Obmedzené trvanie znižuje morálny hazard a právnu prekážku spoločného dlhu³. Dodatočné náklady na dlh, ktorý sa aj naďalej emituje na vnútroštátnej úrovni (60 % HDP), by určite mohli byť pre niektoré krajiny (napríklad Taliansko) problematické, kým iné (napríklad Španielsko) by získali obmedzené výhody. Balík šiestich legislatívnych aktov si však už vyžaduje dramatické zníženie dlhu. Bez nástroja na obmedzenie úrokových sadzieb sa bude tento záväzok ťažšie rešpektovať.

Výbor Parlamentu pre hospodárske a menové veci preto žiadal vytvorenie tohto fondu pri

¹ Eurobondy si nemožno mýliť s projektovými dlhopismi (dlhopisy vydávané na financovanie projektov infraštruktúry, za ktoré ručí Európska investičná banka).

² Výročná správa 2011/12 nemeckej rady hospodárskych expertov, kapitola III Eurozóna v kríze, a zelená kniha (rámček 3).

³ § 191 Pakt o umorení dlhu by nepochybne podliehal kontrole nemeckého najvyššieho súdu. Podľa jeho rozsudku zo 7.9.2011 nemecký parlament nemôže presunúť svoju zodpovednosť za rozpočet na iné subjekty prostredníctvom schválenia nejasnej rozpočtovej politiky.

Rozhodujúca je tu prvá možnosť, ktorú potom nemecká legislatíva má v jednotlivých prípadoch, a to rozhodnutie o podporných platbách svojim európskym partnerom, ktoré majú dosah na výdavky. Po druhé, je potrebné obmedziť čas, rozsah aj podstatu potenciálneho zaťaženia nemeckého spolkového rozpočtu.

hlasovaní o balíku dvoch legislatívnych návrhov, ktoré sa uskutočnilo 14. júna 2012.

I.2. Europoukážky

Podľa veľmi odlišnej logiky sa vytvorenie europoukážok¹ zameriava na odstránenie rizika likvidity prostredníctvom spoločného krátkodobého financovania časti dlhu (najviac 10 % HDP/splatnosť menej ako jeden rok) zúčastnených členských štátov (alebo približne 900 miliárd EUR). Členské štáty naďalej rozhodujú o časovom rozvrhu emisií. Emisia je spoločná (prostredníctvom dlhovej agentúry) a výhradná; ručenie je „spoločné a nerozdielne“. Systém je možné opustiť podľa vopred určených podmienok.

Keďže spoločný záväzok členských štátov sa môže kedykoľvek zrušiť, existuje tu niekoľko právnych výhrad, ktoré treba vyriešiť. Zabezpečením likvidity trhu s dlhom by tieto poukážky mohli uľahčiť aj postupné ukončenie programu dlhodobějších refinančných operácií Európskej centrálnej banky určeného bankám. V kombinácii s pravidlami kapitálových požiadaviek (zavedenými regulačným rámcom Basel III) by europoukážky mohli predstavovať mimoriadne atraktívnu investíciu.

A napokon, tieto poukážky by mali nepriamo viesť k nižším dlhodobým sadzbám a mali by tiež uľahčiť prenos menovej politiky a riadenia rizík Európskej centrálnej banky.

C. V prospech týchto poukážok sa v tlači vyjadrili C. Lagarde a O. Blanchard (Medzinárodný menový fond).

I.3. Čo so súčasnými nástrojmi (ENFS/EMS)?

V rámci nástroja ENFS, ktorý vznikol v roku 2010, už boli vydané spoločné európske cenné papiere v duchu 3. možnosti zelenej knihy (nerozdielne ručenie). Diskusia o eurobondoch potrebuje určitú perspektívu. Všetko závisí od toho, o čom hovoríme.

„Začať v malom“, bez spoločných záruk, vyzerá lákavo, ale aj tieto cenné papiere si musia nájsť zákazníkov² bez neprimeraných kolaterálov. Preto takúto možnosť vylučujeme. Na druhej strane, aby sa zabránilo duplicite, by mohol ENFS, či dokonca vo väčšej miere EMS, fungovať napríklad ako „dlhová agentúra“.

Parlament by v každom prípade rád zdôraznil potrebu zlepšenia demokratickej legitimity: ENFS, spoločnosť, ktorá sa riadi luxemburským právom, podlieha jedine kontrole národných parlamentov prispievajúcich členských štátov, EMS nie je kontrolovaný na európskej úrovni. Bez ohľadu na to, aké rozhodnutia vlády v budúcnosti prijmú, žiadame ich, aby vážne zvažili potrebu „zodpovednosti“ (primeranosť všeobecných orientácií, rozhodnutia riadenia) a účtovného dohľadu na úrovni EÚ.

Časť 2. Krátkodobé hľadisko (v rámci súčasnej zmluvy)

¹ Europoukážky, nie eurobondy, Ch. Hellwig and T. Philippon, voxeu.org.

² Vytvorenie „koša dlhopisov“ alebo „európskych vládnych dlhopisov“ (kôš dlhopisov členských štátov eurozóny) je rozumné, ale nereaguje na potrebu „európskych“ aktív.

Najpokročilejší je návrh „modrých dlhopisov“¹, ktorý Komisia prijala v zelenej knihe ako druhú alternatívu. Pozostáva z rozdelenia každého verejného štátneho dlhu na „modrý“ dlh, menej ako 60 % HDP (prioritný), a „červený“ dlh nad 60 % (podriadený). Modrý dlh podlieha spoločnému a nerozdielnemu ručeniu. Červený dlh zostáva vnútroštátny. Dlhová agentúra (alebo konzorcium vnútroštátnych agentúr) vydáva emisie zmiešaného modrého dlhu a vracia získané finančné prostriedky podľa vopred určeného deliaceho kľúča.

Výrazný podnet na zníženie červeného dlhu, vytvorenie trhu, ktorý je z hľadiska veľkosti, kvality a likvidity rovnaký ako trh s americkým verejným dlhom, ako aj objemy stanovené nezávislým európskym orgánom zostávajú pod kontrolou národných parlamentov (čo by nám malo umožniť fungovanie v rámci súčasných zmlúv a vyhnúť sa zmene niektorých štátnych ústav). Samozrejme, stále je tu množstvo otvorených otázok, najmä dodatočné náklady červeného dlhu, ktoré sú pre niektoré krajiny veľmi odstrašujúce.

S cieľom zabrániť neprimeranému dosahu na krajiny s ratingom AAA je celkom pochopiteľné uvažovať o úrokových sadzbách prispôbených podľa krajiny, najmä v závislosti od rešpektovania rozpočtovej disciplíny a makroekonomického úsilia².

Časť 3. Strednodobé hľadisko (s novou zmluvou)

O spoločných a nerozdielných eurobondoch sa bude ľahšie uvažovať, keď už bude fungovať disciplína a makroekonomické zblížovanie. Takéto eurobondy by si vyžadovali revíziu zmluvy a v niektorých členských štátoch aj zmenu ústavy, ako sa pripomína pri prvej alternatíve zelenej knihy.

S prihliadnutím na problémy spojené s týmto krokom opäť navrhujeme uplatnenie metódy, ktorá sa použila pri jednotnej mene. Ide o Delorsov výbor s doplnením úlohy Európskej centrálnej banky a demokratickej legitimizácie na európskej úrovni prostredníctvom Európskeho parlamentu. Predstavitelia členských štátov (nezávislí od vlády) by v spolupráci s Komisiou a Európskou centrálnou bankou predkladali návrhy, o ktorých by sa verejne diskutovalo v Európskom parlamente a Rade so zámerom vytvoriť dlhopisy so všetkými potrebnými zárukami: prísnu podmienenosť rozpočtu a makroekonomickým zblížovaním, vytvorením európskeho ministerstva financií, vyššou demokratickou legitimitou, vonkajšou reprezentáciou eura.

Časť 4. Dlhodobé hľadisko, federálny dlh pre eurozónu?

Eurobondy by dokonca aj v tej najintegrovanejšej forme, ktorú predpokladá časť 3, boli iné ako dlhopisy vydávané federatívnymi štátmi, pretože by financovali, súhrnným spôsobom, dlh členských štátov a nie dlh eurozóny.

V Spojených štátoch existujú dlhopisy vydávané americkým ministerstvom financií popri

¹ Návrh modrých dlhopisov, Bruegel Policy Brief, Delpla/von Weizsäcker, máj 2010.

² An Eurobond without a free rider, Natixis, Cuillière/El Moutawakil, október 2011, alebo Gains for All: A Proposal for a Common Euro Bond, De Grauwe/Moesen, Intereconomics, máj/jún 2009.

dlhopisoch vydávaných štátmi federácie, ktoré sú výlučne v zodpovednosti týchto štátov (možná je platobná neschopnosť, neexistujú žiadne záchranné balíky).

Teoreticky povedané, tento Delorsov výbor 2 by mal postupne preskúmať aj vytvorenie dlhu eurozóny so všetkými potrebnými zárukami, ktorý by bol založený na vlastných fiškálnych zdrojoch a mal by k dispozícii rozpočet, ktorý by zohrával proticyklickú úlohu a financoval by produktívne investície, najmä európske verejné statky (napr. životné prostredie, bezpečnosť).

Táto možnosť si zaslúži analýzu s cieľom zachovať kolektívnu stabilitu eurozóny a zároveň rozpočtovú slobodu členských štátov. V tomto štádiu trpíme tým, že máme jedno, ale už sme obmedzili druhé, pričom požadovaný vzájomný dohľad sa ukazuje ako pomerne obťažujúci.

Odmietanie všetkých federatívnych riešení má tiež svoju cenu, ktorá nie je o nič menej reálna, hoci sa o nej zriedka hovorí.

16.7.2012

STANOVISKO VÝBORU PRE VNÚTORNÝ TRH A OCHRANU SPOTREBITEĽA

pre Výbor pre hospodárske a menové veci

k uskutočniteľnosti zavedenia stabilizačných dlhopisov
(2012/2028(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: António Fernando Correia de Campos

NÁVRHY

Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa vyzýva Výbor pre hospodárske a menové veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. zdôrazňuje, že nevyhnutným predpokladom na spoločné vydávanie dlhopisov je zavedenie udržateľného fiškálneho rámca; je presvedčený, že prostredníctvom kultúry stability a rastu a dôveryhodného usporiadania by stabilizačné dlhopisy mohli posilniť stabilitu eurozóny; konštatuje, že zavedenie stabilizačných dlhopisov by mohlo zmierniť tlak na štátne dlhy, a tým vytvoriť priestor pre rast a zamestnanosť, posilniť rozvoj malých a stredných podnikov a prispieť k dokončeniu vnútorného trhu;
2. poznamenáva, že stabilizačné dlhopisy znamenajú spoločné vystavenie úrokovej sadzbe a prehlbujú typické problémy poistenej strany spojené s morálnym hazardom, ktoré musia zadlžené štáty riešiť prostredníctvom prísnej rozpočtovej disciplíny s cieľom dosiahnuť ozdravenie verejných financií a získať dôveru finančných trhov; zdôrazňuje, že členské štáty by mohli v dôsledku spoločného znášania dlhov znížiť svoje úsilie v oblasti rozpočtovej disciplíny, ak sa nezavedú prísne mechanizmy podmienenosti a dohľadu;
3. domnieva sa, že problém morálneho hazardu je možné prekonať správnym vymedzením záruk a prostredníctvom motivačných mechanizmov na dodržiavanie fiškálnej disciplíny;
4. zastáva názor, že stabilizačné dlhopisy by mohli podporiť udržateľné a zodpovedné rozpočtové postupy, pokiaľ by zahŕňali požiadavky na rozpočtovú disciplínu a lepšiu správu ekonomických záležitostí;
5. poznamenáva, že zavedenie spoločných stabilizačných dlhopisov musí byť bezpodmienečne spojené s opatreniami, ktoré zahŕňajú dlhodobé znižovanie zadlženosti vlád, ako aj štrukturálne reformy v členských štátoch a riadnu rozpočtovú politiku;

6. považuje spoločné stabilizačné dlhopisy za výsledok procesu hospodárskeho a fiškálneho zblížovania, domnieva sa však, že vydávanie spoločných dlhopisov by mohlo hneď, ako sa úplne dodržia nevyhnutné predpoklady a kritériá, z dlhodobejšieho hľadiska prispieť k prekonaniu dlhovej krízy a že na podporu a zvýšenie likvidity malých a stredných podnikov sú vhodnejšie iné nástroje finančnej politiky;
7. víta skutočnosť, že v súčasnosti sa analyzujú rôzne varianty systémov stabilizačných dlhopisov, nazdáva sa však, že je nevyhnutné vykonať prieskum všetkých návrhov uvedených v prílohe 2 zelenej knihy, ako aj nedávneho návrhu nemeckej rady odborníkov na ekonomiku; považuje za dôležité preskúmať, v akom rozsahu možno čeliť vysokému morálnemu hazardu uvedenému v možnosti 1 rozlišovaním úrokových sadzieb pre jednotlivé krajiny;
8. vyzýva Komisiu, aby zohľadnila práva súčasných držiteľov dlhopisov v prípade, že by boli novo emitované stabilizačné dlhopisy nadradené existujúcim dlhopisom;
9. vyzýva Komisiu, aby objasnila, za akých okolností by sa mohli členské štáty, ktoré si neplnia povinnosti, dostať pod posilnený dohľad a kontrolu Únie a aké právomoci zasahovať by sa udelili Únii, aby začala nevyhnutnú politickú diskusiu a verejnú konzultáciu o uskutočniteľnosti stabilizačných dlhopisov, pričom poukazuje na to, že opatrenia potrebné na predchádzanie morálnemu hazardu a riešenie tejto otázky môžu mať vplyv na fiškálnu suverenitu členských štátov, a aby objasnila mechanizmy koordinácie a dohľadu, ktoré sú potrebné na urýchlené vytvorenie hospodárskych a inštitucionálnych podmienok nevyhnutných pre stabilizačné dlhopisy;
10. domnieva sa, že pre zavedenie stabilizačných dlhopisov sú nevyhnutné jednotné právne predpisy EÚ;
11. pripomína, že podľa článku 125 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) je zakázané, aby členské štáty preberali záväzky iného členského štátu;
12. vyzýva Komisiu, aby vysvetlila, akým spôsobom by prebehlo zavedenie spoločných stabilizačných dlhopisov vzhľadom na zmluvne zakotvené odmietnutie zodpovednosti v článku 125 ZFEÚ a do akej miery je potrebné vykonať zmeny vnútroštátnych právnych predpisov členských štátov;
13. žiada Komisiu, aby objasnila pravidlá týkajúce sa dlhopisov a určila príslušné orgány v prípade sporov, aby bolo možné vopred stanoviť mechanizmy na obranu investorov z radov občanov;
14. odporúča, aby Komisia stanovila vstupné a výstupné kritériá založené na prísnej fiškálnej konsolidácii a rozpočtovej disciplíne, pričom by zároveň zohľadnila súčasnú krízu a fiškálne úpravy vykonávané vo viacerých krajinách eurozóny.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	10.7.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 23 - : 7 0 : 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Sergio Gaetano Cofferati, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia de Campos, Cornelis de Jong, Vicente Miguel Garcés Ramón, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Edvard Kožušník, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Sirpa Pietikäinen, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Heide Rühle, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Emilie Turunen, Barbara Weiler
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Raffaele Baldassarre, Jürgen Creutzmann, María Irigoyen Pérez, Emma McClarkin, Sabine Verheyen, Anja Weisgerber

4.6.2012

STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVNE VECI

pre Výbor pre hospodárske a menové veci

k uskutočniteľnosti zavedenia stabilizačných dlhopisov

(2012/2028(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Raffaele Baldassarre

NÁVRHY

Výbor pre právne veci vyzýva Výbor pre hospodárske a menové veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. víta zelenú knihu Komisie, ktorá je dobrým východiskovým bodom na posúdenie možných riešení, ktoré posilnia finančnú stabilitu, rozpočtovú disciplínu a hospodársky rast v rámci EÚ; pripomína, že stabilizačné dlhopisy môžu byť prostriedkom na zabezpečenie strednodobej stability a že v záujme účinného boja proti kríze štátneho dlhu sú potrebné dodatočné opatrenia;
2. zdôrazňuje, že medzi návrhmi, ktoré boli podané, by najvhodnejšou reakciou na krízu štátneho dlhu bolo úplné nahradenie emisie štátnych dlhopisov emisiou stabilizačných dlhopisov; domnieva sa však, že ešte je potrebné splniť potrebné podmienky, čo sa týka hospodárskej, finančnej a politickej integrácie; preto sa nazdáva, že je predovšetkým vzhľadom na zákonné zavedenie stabilizačných dlhopisov vhodné konať postupne; vyzýva Komisiu, aby pružne objasnila všetky právne otázky týkajúce sa právneho rámca na zavedenie stabilizačných dlhopisov a aby následne predložila návrhy, prípadne so zapojením Parlamentu a Rady;
3. domnieva sa, že predpokladom zavedenia stabilizačných dlhopisov je súlad s právnymi predpismi EÚ; preto zdôrazňuje potrebu pevného právneho rámca, ktorým sa zabezpečí stabilita finančných trhov spôsobom, ktorý je v súlade so zmluvou, pričom sa zníži riziko morálneho nebezpečenstva, posilní sa fiškálna disciplína a vytvorí sa priestor pre ďalšie opatrenia, ktoré prispievajú k stabilite trhu a udržateľnosti štátneho dlhu;
4. uvedomuje si, že zavedenie stabilizačných dlhopisov môže zlepšiť vykonávanie rozpočtových politík na úrovni členských štátov; poukazuje aj na to, že ďalšie opatrenia v oblasti hospodárskeho riadenia by si mohli vyžadovať zmeny zmluvy; vyzýva Komisiu, aby

zhodnotila ďalšie opatrenia s cieľom rýchlo bojovať s krízou štátneho dlhu;

5. stotožňuje sa s Komisiou, ktorá vyjadruje obavy v súvislosti s otázkami účtovníctva týkajúcimi sa spravovania stabilizačných dlhopisov podľa vnútroštátnych zákonov; naliehavo žiada Komisiu, aby komplexne zhodnotila vplyv rôznych záručných mechanizmov pre stabilizačné dlhopisy na pomer štátneho dlhu k HDP;
6. berie na vedomie problém morálneho nebezpečenstva, ktorý uvádza Komisia vo svojej zelenej knihe, ale napriek tomu považuje za potrebné urobiť hĺbkovú analýzu tohto problému, aby bolo možné vyvodiť správne závery a ak to bude možné, nájsť správne riešenia;
7. vyzýva Komisiu, aby prostredníctvom postupného zavádzania naďalej skúmala možnú kombináciu prístupov; preto sa domnieva, že zavedenie stabilizačných dlhopisov na základe čiastkového prístupu by mohlo uľahčiť ich prijatie na trhu a prekonať právne obmedzenia.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	31.5.2012
Výsledok záverečného hlasovania:	+: 20 -: 1 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Raffaele Baldassarre, Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sajjad Karim, Klaus-Heiner Lehne, Antonio Masip Hidalgo, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Zbigniew Ziobro, Tadeusz Zwiefka
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Sergio Gaetano Cofferati, Luis de Grandes Pascual, Eva Lichtenberger, Axel Voss
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Elisabeth Morin-Chartier

VÝSLEDKO ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	29.11.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 19 - : 12 0 : 7
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Jean-Paul Basset, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Leonardo Domenici, Diogo Feio, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Othmar Karas, Jürgen Klute, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Philippe Lamberts, Hans-Peter Martin, Arlene McCarthy, Ivari Padar, Anni Podimata, Antolín Sánchez Presedo, Peter Simon, Theodor Dumitru Stolojan, Kay Swinburne, Sampo Terho, Marianne Thyssen, Corien Wortmann-Kool, Pablo Zalba Bidegain
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Philippe De Backer, Herbert Dorfmann, Ashley Fox, Sophia in 't Veld, Marisa Matias, Nils Torvalds
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Evelyne Gebhardt, Monika Hohlmeier, Christa Klauß, Christa Klauß, Jan Kozłowski, Edvard Kožušník, Jo Leinen, Peter Liese